

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

27 maart 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BRUSSEL EN DE VLAAMSE RAND

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de vestigingsplaats van een vierde Europese school in of rond Brussel

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

Donderdag 27 maart 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Stefaan Platteau

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.16 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de vestigingsplaats van een vierde Europese school in of rond Brussel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de vestigingsplaats van een vierde Europese school in of rond Brussel.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, eergisteren, tijdens de hoorzitting die we in het kader van de evaluatie van het actieplan voor de Vlaamse Rand hebben gehouden, heeft een vertegenwoordiger van de conferentie van Vlaamse mandatarissen uit de Rand verklaard dat de aanwezigheid van een aantal internationale scholen in de Vlaamse Rand een belangrijke druk uitoefent. Naar aanleiding van die vaststelling heeft hij benadrukt hoe gigantisch belangrijk de opdracht is om een onthaalbeleid voor buitenlanders in de Vlaamse Rand te voeren.

We mogen niet uit het oog verliezen dat het aantal buitenlanders in de Vlaamse Rand blijft stijgen. Onlangs hebben we via de pers vernomen dat de Europese scholen in Ukkel, Elsene en Mol verzaagd zijn en dat naar een geschikte locatie voor een vierde Europese school wordt uitgekeken. De Hoge Raad van de Europese Scholen zou de fede-

rale regering in dit verband een dringende vraag hebben gesteld.

Het zou overigens niet bij die vierde Europese school blijven. Op termijn zou zelfs een vijfde Europese school worden opgericht. Ik veronderstel dat dit iets te maken heeft met de uitbreiding van de EU met een tiental nieuwe lidstaten. Minister Daems heeft verklaard dat het aantal leerlingen van de Europese scholen tegen 2010 van 7.500 tot meer dan 12.000 zou stijgen.

Op dit ogenblik zouden, mee op vraag van de ouderverenigingen, vier locaties in aanmerking komen voor de nieuwe Europese school. Ik vrees evenwel dat elk van deze locaties in min of meerdere mate een nadelige invloed op de situatie in de Vlaamse Rand zou kunnen hebben. Heel wat buitenlandse gezinnen met kinderen zoeken hun woonplaats liefst in de omgeving van een dergelijke school. Ze geven hierbij de voorkeur aan omgevingen waar nog wat groen aanwezig is.

Momenteel woont de helft van de leerlingen van de Europese scholen in Ukkel en Elsene, in zeven gemeenten in het zuidoosten van Brussel of van de Vlaamse Rand. Ook in de omgeving van internationale privé-scholen, zoals de Britse school te Teruren of de Duitse school te Wezembeek-Oppem, doet zich een concentratie voor van inwoners die over dezelfde nationaliteit beschikken als de leerlingen van de school in kwestie.

Twee mogelijke locaties voor de vierde Europese school bevinden zich in Waals-Brabant. Het gaat hier over La Bawette in Waver en over IBM in Terhulpen. Beide locaties bevinden zich echter op minder dan 1 kilometer van de grens met Vlaams-Brabant. Ik vrees dan ook dat een dergelijke inplanting de druk op de nu al verzadigde woningmarkt in de Druivenstreek en in de omgeving van Sint-Genesius-Rode nog zal opdrijven en de verdringing van de lokale bevolking in de hand zal

Van Nieuwenhuysen

werken. Zoals ik eergisteren al heb gezegd, vrees ik tevens dat Vlabinvest niet in staat zal zijn om deze druk op te vangen. Ik ben van mening dat het sowieso niet mogelijk is om dergelijke problemen te blijven opvangen. De gevolgen voor het Vlaams karakter van de streek kunnen we nu al meten in de gemeenten waar zich reeds een Europese of een internationale school bevindt.

De twee overige mogelijke locaties bevinden zich in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het gaat hier over het domein van Thurn & Taxis in Sint-Jans-Molenbeek en over de kadettenschool in Laken. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou aan een van deze locaties de voorkeur geven. Blijkbaar vreest het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat een meer zuidelijke inplanting een vorm van dualisme in de hand zou werken. Zo zouden op termijn de meer goeude eurocraten en dergelijke in het zuiden, en de andere inwoners in het noorden van de stad wonen.

Ik vrees evenwel dat een Europese school op een van deze locaties een negatief effect op de gemeenten ten noordwesten van Brussel zou kunnen hebben. Ik kan me namelijk niet inbeelden dat de doelgroep van deze scholen zich in de omgeving van Thurn & Taxis in Sint-Jans-Molenbeek of in de Bockstaellaan of de Maria-Christinastraat in Laken zou vestigen. Ik vrees dat die mensen een noordelijker gelegen woning zullen zoeken. Zo komen ze weer in de Vlaamse Rand terecht.

Indien ik het goed heb begrepen, moet de EU, in overleg met de ontvangende lidstaat, een vestigingsplaats voor de school vastleggen. Op 23 oktober 2002 heeft de federale ministerraad zich akkoord verklaard met het principe een vierde Europese school op te richten. De federale regering heeft besloten om, na overleg over de mogelijke sites in een werkgroep, een geschikte site te vinden en te verwerven.

Ik vraag me af of de Vlaamse regering hierbij wordt betrokken. Een aantal weken geleden heeft federaal minister Daems in de Kamer van Volksvertegenwoordigers verklaard dat er nog geen beslissing over de locatie van deze school is genomen. Zou de Vlaamse regering alsnog bij dit overleg kunnen worden betrokken? Mijnheer de minister, kunt u alsnog trachten te verhinderen dan de inplanting van deze school de druk op de Vlaamse Rand zou opdrijven? Indien de kraan steeds verder wordt opengezet en de toestroom van Franstaligen en van buitenlanders blijft groeien, wordt het

helemaal onmogelijk om het actieplan voor de Vlaamse Rand uit te voeren of om een op het Vlaams karakter van de Vlaamse Rand gericht beleid te voeren. Het Vlaams karakter van deze regio zal steeds meer onder druk komen te staan.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, ik heb niets tegen nieuwe Europese scholen in ons land. Ik beschouw de aanwezigheid van die scholen als een verrijking van onze cultuur. Ik heb steeds het principe van de meertaligheid verdedigd. Het leren van andere talen kan ons enkel ten goede komen.

De uitbreiding van de EU van 15 tot 25 lidstaten is een feit. We moeten ons integreren in het grotere geheel. Het zal overigens niet bij die 25 lidstaten blijven. We weten dat de Russische federatie, die heel wat deelstaten telt, op termijn ook aansluiting bij de EU zal zoeken. We moeten leren leven met dit dynamisch gegeven.

De door de heer Van Nieuwenhuysen aangehaalde hoorzitting was zeer leerrijk. We hebben het onder meer over het actieplan voor de Vlaamse Rand gehad. De mensen aan de basis kennen de problemen uiteraard het beste. Hoewel ze slechts over beperkte middelen beschikken, doen ze al wat ze kunnen. Ze smeken ons echter om meer hulp. Ik heb hier alle begrip voor. Ik doe wat ik kan. Mijn inbreng is echter veel te klein.

We moeten onze eigenheid, onze cultuur en onze taal, de drager van onze cultuur, optimaal verdedigen. Alle leden van dit parlement moeten zich hiervan bewust worden. We mogen evenwel het respect voor de andere talen en culturen niet verliezen. Of anderen die visie delen en onze taal en onze cultuur willen respecteren, is echter niet zo zeker.

Ik wil hier een oproep lanceren. De druk op de Vlaamse Rand mag niet stijgen. We kunnen de huidige druk eigenlijk al niet aan. De nieuwe Europese school mag er komen. Iedereen die in dit land enige zeggenschap heeft en enige verantwoordelijkheid draagt, moet er echter voor zorgen dat ze niet in de Vlaamse Rand wordt ingeplant.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, op 12 oktober 1962 hebben de voorzitter van de Hoge Raad van de Europese Scholen en de Belgische regering een akkoord ondertekend. In dit

Van Grembergen

akkoord heeft België zich ertoe verbonden de nodige gebouwen ter beschikking van de Europese scholen te stellen.

In november 2000 heeft de Hoge Raad van de Europese Scholen de lidstaat België gevraagd een geschikte locatie voor een vierde Europese school te zoeken. Deze opdracht wordt uitgevoerd door de Regie der Gebouwen. Deze dienst is afhankelijk van de federale overheid en ressorteert onder de bevoegdheden van minister Daems.

De Vlaamse overheid is niet rechtstreeks betrokken bij de totstandkoming van deze akkoorden of bij een akkoord over de inplanting van een nieuwe school. Door haar vertegenwoordiger in de Hoge Raad van de Europese Scholen heeft de Vlaamse Gemeenschap enkel een onrechtstreekse band met deze besluitvorming.

De vertegenwoordiger van de Vlaamse Gemeenschap verzet zich uiteraard niet tegen het principe dat kinderen die van een andere lidstaat afkomstig zijn en die hier omwille van specifieke omstandigheden terecht komen onderwijs in hun eigen taal kunnen volgen. Dit is een eis die wij, indien we ons in dezelfde positie zouden bevinden, ook zouden stellen. Ik heb overigens de indruk dat de leden van deze commissie geen enkel probleem met dit principe hebben.

Het spreekt vanzelf dat we voor deze nieuwe Europese school de best mogelijke locatie moeten zoeken. De vraag welke locatie het geschiktst is, wordt door de verschillende betrokkenen natuurlijk anders beantwoord.

De buitenlanders die in de Vlaamse Rand wonen, geven uiteraard de voorkeur aan een school die zo dicht mogelijk bij hun eigen woning is gelegen. Ik ben van mening dat de nieuwe school zich best op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou bevinden. Het domein van Thurn & Taxis lijkt me de geschiktste van de vier mogelijke locaties.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft erop gewezen dat de omgeving van deze mogelijke locatie momenteel niet erg aantrekkelijk is. We mogen echter niet vergeten dat de vernieuwingsplannen voor deze buurt binnen een termijn van 10 tot 20 jaar zullen worden gerealiseerd. Zodra de buurt is vernieuwd, zou die wel eens een ongelooflijke aantrekkingskracht kunnen uitoefenen.

De betrokken buitenlanders staan niet langer weigerachtig tegenover het wonen in een stad. Ze houden hierbij rekening met allerlei factoren, zoals de vernieuwing van een buurt, de vervoersmogelijkheden, de mogelijkheid om lofts of grote appartementen te vinden, de veiligheid, de politionele aanwezigheid en de aanwezigheid van onderwijsinstellingen, van een cultuuraanbod en van ontspanningsmogelijkheden. Al deze elementen spelen een belangrijke rol.

In het verleden was de aanwezigheid van groen in de omgeving van de woning een vaak doorslaggevende factor. Thans houden gezinnen die hier komen wonen ook rekening met het feit dat hun kinderen een sociale omgeving willen. Aangezien hun kinderen geen geïsoleerd leven willen leiden, lijkt het domein van Thurn & Taxis me wel geschikt om een nieuwe Europese school te vestigen. Ik ken de plannen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over deze omgeving. Mij lijkt het de geschiktste van de vier mogelijke locaties.

Ik weet niet of de Regie der Gebouwen en de federale regering voor deze locatie zullen kiezen. We zouden deze optie kunnen aanbevelen. We willen een al te grote Europese concentratie in en rond Brussel vermijden. We willen de ontworteling van de andere bewoners van deze regio vermijden. De Vlaamse regering zal minister Daems vragen om met onze inzichten rekening te houden.

Dat de vierde Europese school er komt, is een onvermijdelijk en logisch gevolg van het afgesloten samenwerkingsakkoord. We moeten de nodige inspanningen leveren om de integratie van deze nieuwe bevolkingsgroep in onze samenleving optimaal te laten verlopen. Een spreiding van de betrokken scholen en van deze bevolkingsgroepen lijkt me dan ook een goede zaak.

We trachten ervoor te zorgen dat deze mensen zich in Brussel vestigen. Indien ze zich in de Vlaamse Rand vestigen, willen we een zo goed mogelijke communicatie met deze mensen tot stand brengen. Door middel van gerichte initiatieven willen we ze niet assimileren, maar integreren in de Vlaamse Rand en in de lokale leefgemeenschappen.

De Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant verlenen dan ook al enkele jaren financiële steun aan Vlaamse verenigingen die inspanningen leveren om deze nieuwkomers in de lokale leefgemeenschappen op te nemen. Een goed voorbeeld hiervan is het Regionaal Cultuuroverleg Noordrand, dat dergelijke initiatieven in het noordelijk gedeelte van de Vlaamse Rand voorbereidt.

Van Grembergen

We moeten tevens eens nagaan waar we het aanbod aan lessen Nederlands moeten aanpassen aan een gestegen behoefte.

Het is duidelijk dat de Vlaamse Gemeenschap geen rechtstreekse invloed op deze beslissing heeft. We kunnen enkel objectieve argumenten naar voren brengen. De geestesgesteldheid van bepaalde Franstaligen kennende, kunnen we beter geen subjectieve argumenten gebruiken. Indien we de Franstaligen laten vermoeden dat we vanuit een defensieve reflex handelen, zouden onze inspanningen wel eens een averechts effect kunnen hebben.

We moeten een geobjectiveerd, technisch dossier opstellen. We moeten vooropstellen dat het voor deze school, voor de leerlingen en voor de ouders schitterend zou zijn om deel uit te maken van de geplande stadsvernieuwing. Dit zal ons voornaamste argument zijn om minister Daems van onze zienswijze te overtuigen.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, ik ben het met u eens dat het domein van Thurn & Taxis de minst slechte van de vier mogelijke locaties is. Ik deel uw optimisme over de ontwikkeling van een nieuwe, aangename wijk rond deze site evenwel niet. Het is mogelijk dat deze wijk een dergelijke evolutie zal beleven. Mijn ervaring leert me echter dat gezinnen met kinderen nog steeds naar locaties in het groen uitkijken. Ik vrees dan ook dat de inplanting van deze school in Sint-Jans-Molenbeek de druk in gemeenten als Wemmel, Asse en Grimbergen zou doen stijgen.

Ik vraag me af waarom geen geschiktere locatie in Waals-Brabant kan worden gezocht. De voorliggende mogelijkheden in Waals-Brabant bevinden zich vlakbij de taalgrens. Er bevindt zich echter ook een Europese school in Mol. Ik zie niet in waarom dieper in Waals-Brabant geen geschikte locaties zouden kunnen worden gevonden.

Mijnheer de minister, u hebt zich voorgenomen om minister Daems te contacteren en hem uw visie voor te leggen. Ik leid hieruit af dat u niet automatisch bij de voorbereiding van dit dossier wordt betrokken. Ik herinner me dat we in 1999 het decreet betreffende de instemming met het verdrag houdende het statuut van de Europese scholen hebben goedgekeurd. Ik heb toen al een gelijkaardige be-

zorgdheid geuit. Toenmalig minister Baldewijns heeft toen verklaard dat de Vlaamse overheid vanzelfsprekend bij elk overleg over dergelijke aangelegenheden zou worden betrokken. Momenteel is dit blijkbaar niet het geval. U zou minister Daems er dan ook even aan kunnen herinneren dat de gewesten op een structurele manier bij dergelijke dossiers moeten worden betrokken.

Hoewel dit uiteraard niet onder de bevoegdheden van de Vlaamse regering valt, wil ik er nog even op wijzen dat de uitbreiding van de EU de situatie van de Vlamingen in Brussel en in de Vlaamse Rand steeds problematischer maakt. Mijns inziens is er slechts één oplossing. Over de resultaten van de opvanginitiatieven maak ik me niet al teveel illusies. Een afslanking van de EU is de enige oplossing voor onze concrete problemen.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de minister, ik ben zeer tevreden dat u contact zult opnemen met minister Daems. Aangezien hij van mijn arrondissement afkomstig is, ken ik minister Daems zeer goed. Ik zal hem een kopie van het verslag van deze vergadering bezorgen. Ik wil dat hij weet wat ik hier heb gezegd. Alle Vlaamse ministers die op dit vlak verantwoordelijkheid dragen, moeten de eigenheid van de Vlaamse taal en van de Vlaamse cultuur ten volle verdedigen.

Hoewel faciliteitengemeenten slechts een gedeelte van de Vlaamse Rand vertegenwoordigen, zijn ze voor ons zeer belangrijk. Indien de Vlaamse ministers de Vlaamse eigenheid in deze gemeenten niet verdedigen, zal de druk blijven stijgen en zullen we binnenkort niet meer over de Vlaamse cultuur of over de Nederlandse taal moeten spreken. Als we ons als de muzikanten op de zinkende Titanic blijven gedragen, zal het met de Vlaamse aanwezigheid in de faciliteitengemeenten binnenkort gedaan zijn.

De voorzitter : Ik zou hier nog even iets aan willen toevoegen. Ik kan begrijpen dat bepaalde mensen een Europese school als een bedreiging voor onze taal en onze cultuur beschouwen. Uit de feiten blijkt dat deze dreiging reëel is.

Mijnheer de minister, u hebt een hoopgevend antwoord gegeven. Ik weet niet waarom u precies voor het domein van Thurn & Taxis kiest. U moet een goede reden hebben om niet voor de kadettenschool te kiezen. Ik vind dit een goede oplossing. Ik ben ervan overtuigd dat die omgeving in goede zin

Voorzitter

zal evolueren. De geplande vernieuwing zal allicht de ghettovorming in de buurt doorbreken.

Wat de inplanting van een nieuwe Europese school betreft, ben ik niet zo pessimistisch als de heer Moreau. Ik vraag me eigenlijk af of de inplanting van die school in Waals-Brabant voor ons geen verlies zou betekenen. In mijn gemeente hebben we de mensen met een andere nationaliteit, waaronder heel wat Europese ambtenaren, de mogelijkheid geboden om zich aan te passen. Deze mensen betekenen een verrijking voor mijn gemeente. Ze sturen hun kinderen naar Nederlandstalige scholen. Hun kinderen maken gebruik van hun verblijf in ons land om onze taal en onze cultuur te leren.

Mijnheer de minister, hoewel u over weinig middelen beschikt, bent u er mijns inziens in geslaagd om een afdoend antwoord op de gestelde vragen te geven.

Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Volgens de heer Van Nieuwenhuysen heeft voormalig minister Baldewijns indertijd verklaard dat Vlaanderen bij dergelijk dossier zou worden betrokken. Ik weet niet waar dit op slaat. De Vlaamse Gemeenschap heeft een vertegenwoordiger in de Hoge Raad van de

Europese Scholen. Het departement Onderwijs of andere geledingen van de Vlaamse overheid zijn echter op geen enkele wijze structureel bij deze dossiers betrokken.

Ik zal minister Daems aan de hand van een technisch dossier proberen te overtuigen. De inplanting van die school in Waals-Brabant zou een goede zaak zijn. We moeten dit evenwel subtiel aanpakken. De publieke opinie mag zeker niet de indruk krijgen dat we een Europese school zo ver mogelijk van het Vlaams grondgebied willen houden. We mogen op Europees niveau niet de indruk wekken dat Vlaanderen zich gesloten opstelt. Vlaanderen stelt zich steeds zeer open op.

We moeten ons op technische argumenten beroepen. De betrokken kinderen moeten in een goede school terecht komen. Gezien de woonplaatsen van deze kinderen, de mogelijkheden inzake openbaar vervoer en de geplande stadsvernieuwing, lijkt het ons best die school in Brussel in te planten. Het is niet mijn bedoeling om in dit verband naar culturele gevoeligheden te verwijzen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.53 uur.*
